

Personeelsvergadering De Fontein

Verwachtingen en communicatie

21-05-2013

1. OEFENING VOORAF

Timing

16u05 – 16u10

Schrijf op een papiertje:

- Een eigenschap van jezelf waar je trots op bent
- Een eigenschap van jezelf waar je minder blij mee bent

Vouw het papiertje op, en leg het even opzij.

2. ONZE (EXPLICIETE EN IMPLICIETE) VERWACHTINGEN NAAR OUDERS

Wat verwacht ik van de ouders in mijn klas en op school? Elke teamlid vult de mindmap in (minimaal vijf verwachtingen).

Materiaal

Bijlage 1: Lege mindmap (14 keer).

Post-its

Flap + plakband + stift

Timing

Mindmap invullen: 5 minuten (16u10 – 16u15)

Overlopen van elke mindmap, uitleggen en top drie maken: 15 minuten (16u15 – 16u30)

Inspiratie:

- Reageren op boodschappen, brieven, vragen van de school
- Bij problemen naar school stappen
- Ondersteunen bij huiswerk
- Een praatje maken aan de schoolpoort
- Op school: helpende hand (uitstap, leesouder, ...)
- Kinderen afzetten / halen in de klas
- Naar ouderactiviteiten komen
- Aanwezig zijn op oudercontact en infoavond
- Agenda opvolgen
- Materiaal meegeven

- Een rustig plaatsje en de tijd voorzien voor de leerling om huiswerk te maken
- Oudercomité
- Zorgen dat leerling steeds alles mee heeft naar school dat nodig is (boekentas, huiswerk, drank, fruit, ...)
- Naar het onthaalmoment voor instappertjes komen
- Zorgen dat kind op tijd op school is
- Verwittigen bij afwezigheid
- Het schoolreglement kennen
- Mij juiste informatie over de leerling geeft
- De boekentas af en toe uitmest
- Na schooltijd leerrijke vrije tijd aanbieden
- Wegwijsouder zijn
- Mij vertelt hoe de gezinssituatie er uit ziet

We overlopen elke mindmap. Elke verwachting wordt door Niki op een post-it geschreven en op een flap geplakt. Wanneer die verwachting terugkomt bij iemand anders, zetten we streepjes. Op die manier komen we tijdens het bespreken al tot een top 3.

1. Brieven lezen, invullen en terugbezorgen (8 keer)
2. Op tijd naar school komen (5 keer)
3. Opvolging van de kinderen thuis (5 keer)
4. Aanspreekbaar zijn (5 keer) en zelf aanspreken (5 keer)
5. Respect (4 keer)
6. Afspraken nakomen (4 keer)
7. Interesse tonen / betrokken zijn (4 keer)
8. Samenwerken (praktisch en inhoudelijk) (3 keer)
9. Vriendelijk / beleefd zijn (3 keer)
10. Materiaal meebrengen (2 keer)
11. Aanwezigheid op infoavond en oudercontact (2 keer)
12. Helpen om problemen op te lossen m.b.t. het kind (2 keer)
13. Realistisch zijn m.b.t. verwachtingen naar het kind (2 keer)
14. Hun grenzen kennen m.b.t. hun mogelijk inbreng (1 keer)
15. Zorgen dat de kinderen verzorgd naar school komen (1 keer)
16. Enthousiast zijn (1 keer)
17. Facturen betalen (1 keer)
18. Deelnemen aan activiteiten op school (1 keer)
19. Helpen bij het huiswerk (1 keer)
20. De postmap terug aan school bezorgen (1 keer)
21. De agenda opvolgen (1 keer)

Deze lijst kan in de toekomst gebruikt worden om verder mee aan de slag te zijn:

- zijn deze duidelijk voor alle ouders?
- Hoe kunnen we hierover communiceren?
- hoe kunnen we ondersteunen in het tegemoet komen aan onze verwachtingen?

3. EIGEN COMMUNICATIESTIJL

Om het over onze eigen communicatiestijl te hebben, gebruikt Niki de roos van Leary. Het team kent die eigenlijk al, want de Axenroos is gebaseerd op de roos van Leary.

Materiaal

Bijlage 2: Zelftest (14 keer)

Bijlage 3: Scoreblad (14 keer)

Roos van Leary op A3

Bijlage 4: Uitleg roos van Leary (14 keer)

Timing

Zelftest + scoreblad invullen: 10 minuten (16u30 – 16u40)

Uitleg roos van Leary + opdracht + boze ouder: 10 minuten (16u40 – 16u50)

De leerkrachten krijgen de zelftest m.b.t. de Roos van Leary. Ieder teamlid vult deze test in. Het is belangrijk om te weten dat de test over communicatiestijl gaat, NIET over persoonlijkheid. De leerkrachten moeten ook hun communicatiestijl met ouders in het achterhoofd houden (niet hun communicatie met leerlingen, collega's, familie, ...) wanneer ze de test invullen. Om een goed beeld te krijgen, moet je best 20 à 30 zinnen aankruisen die bij je communicatiestijl met ouders passen. Daarna krijgen ze het scoreblad, en maakt iedereen het 'spinnenweb' van zijn / haar resultaat. Niki helpt waar nodig.

Daarna geeft Niki kort uitleg over de Roos van Leary.

- Horizontale as = samenwerken of tegenwerken in het gesprek
- Verticale as = de nood om invloed uit te oefenen op het gesprek
- Gedrag
- Relatiewens
- Belangrijk om als leerkracht op de samenkant te zitten in je communicatie met ouders.
- We hebben allemaal onze favoriete plekjes en gedragingen.
- We communiceren vaak in vaste patronen.

Niki vraagt aan iedereen om zijn positieve / negatieve eigenschap voor zichzelf op de roos te plaatsen indien mogelijk. Klopt dit ongeveer met wat de roos zegt over je communicatiestijl?

- Ja, bijvoorbeeld enerzijds enthousiast, actie ondernemend (= LEIDEND), anderzijds soms ook iets te direct / bot (= AANVALLEND) – komt overeen met het spinnenweb.

4. CASUSSEN

Niki legt uit dat de leerkrachten per twee een voorbeeld moeten bespreken waar de communicatie niet zo goed voelde.

Niki geeft een voorbeeld van de boze ouder, waarbij verschillende reacties mogelijk zijn:

De boze ouder:

“Dat is hier altijd hetzelfde op school. Hier is geen toezicht op de speelplaats. De leerkrachten staan in de koffiepauze in de koffiekamer en laten de kinderen maar bezig op de speelplaats. Zo gebeuren er nog ongelukken. Je zult het wel zien.”

Directeur reageert verdedigend (= symmetrisch):

“Mevrouw mag ik er u op wijzen dat mijn leerkrachten ook recht hebben op een pauze. Bovendien is er ondertussen wel toezicht voorzien op de speelplaats. Ik heb speciaal twee vrijwilligers aangetrokken. Sinds wanneer is het aan ouders om het beleid in de school te bepalen ...”

Zelfde directeur, maar reageert helpend (= complementaire communicatiestijl):

“Mevrouw, ik hoor het. Er ligt iets op uw lever. U maakt zich ergens zorgen over. Vertel eens.”

Moeder: “Gisteren is onze Ruben naar huis gekomen met een gescheurde broek. Hij vertelde dat andere jongens in zijn klas hem aan de wc’s op de grond geduwd hadden. U moet dat begrijpen, ik wou komen kijken of er wel genoeg toezicht is op de speelplaats.”

Directeur: “natuurlijk begrijp ik dat. Mocht het mijn zoontje overkomen zijn, ik zou ook naar school trekken. Maar u ziet daar twee toezichters staan. Ik zal hen vragen om speciaal de omgeving van de toiletten in het oog te houden, ...”

⇒ Je geeft dezelfde boodschap (namelijk dat er wel toezichters zijn), maar krijgt een ander gesprek door de houding van de directie.

Materiaal

Bijlage 5: Antwoordblad per casus (7 keer).

Timing

Leerkrachten bedenken en bespreken casus en vullen antwoordblad in: 20 minuten (17u – 17u20)

Leerkrachten vertellen over casus en roos: 10 minuten (17u20 – 17u30).

De leerkrachten bedenken per twee een voorval, situatie, casus, ... die ze op de roos willen leggen.

Ze proberen eerst zelf het gesprek te bekijken aan de hand van een aantal vragen:

- Waar staat de ouder op de roos
- Waar staat de leerkracht op de roos
- Waar had de leerkracht zich op de roos kunnen zetten om het gesprek te keren
- Als we naar de relatiewens kijken, wat wil de leerkracht / ouder eigenlijk zeggen
- ...

Niki gaat rond en denkt mee waar mogelijk.

Daarna vertellen de leerkrachten per twee hoe en of de roos zou kunnen helpen.

CASUSSEN:

- Er is een instrument van een kind stuk gegaan in de klas. De juf in kwestie probeert dit te maken en geeft het mee met het kind. De moeder reageert AANVALLEND (= boven – tegen). Het instrument was duidelijk van emotionele waarde, en de moeder vond niet dat de juf het recht

had om dat instrument te proberen maken, en dat ze geluk had dat ze haar die dag zelf niet had gezien.

- » De juf was perplex, en heeft zich niet 'verdedigd' (1e natuurlijke reactie, tegen – onder). Ze heeft zich geëxcuseerd, en aangegeven dat het met de beste bedoelingen was, en de situatie verder uitgelegd, met de duidelijke boodschap dat ze hier in de toekomst aan zal proberen tegemoetkomen (= MEEWERKEND, samen - onder). Dit heeft ervoor gezorgd dat de situatie niet uit de hand kon lopen.
- Een moeder komt vertellen dat ze handschoenen heeft gekocht. De juf schiet uit, en zegt iets als: "Het is toch geen waar. Hij had zo goede wanten die hij zelf kon aantrekken. Ik heb er hier 18 die ik moet helpen met hun handschoenen."
  - » De juf VALT Aan (= boven – tegen).
  - » Moeder reageert: Ja, maar hij kan die ook alleen aantrekken! (= OPSTANDIG; onder – tegen).
  - » Een betere reactie had zich op de samen-as bevonden (HELPEND): "De handschoenen zijn wel warm, maar wantjes kan hij alleen aandoen. Als er veel kindjes zijn met wantjes, dan duurt het erg lang voor we naar buiten kunnen, daarom dat ik eigenlijk liever heb dat de kinderen wantjes dragen."
  - » De kans was groter dat mama niet opstandig zou reageren (de volgende dag had het kind wel terug wantjes aan ☺). De juf heeft zich ook dezelfde dag nog geëxcuseerd.
- Een vader komt veel te laat de klas binnen met zijn dochter. Hij is bij de dokter geweest, en legt uit waarom ze te laat zijn.
  - » De ouder stelt zich in die situatie MEEWERKEND op.
  - » De juf reageert door even te luisteren, en dan aan te geven dat ze wel verder gaat met de klas (= LEIDEND).
  - » De juf had hier niet zo'n positief gevoel bij, vond misschien dat ze toch wat langer had moeten luisteren / reageren op de ouder in kwestie. Volgens de theorie doe je niets verkeerd: je luistert, maar geeft je grenzen aan, en de ouder volgt je daarin.
- Een moeder valt de juf aan: zij moet meer begrip tonen voor haar zoon die dyslexie heeft, en meer 'compensatiemaatregelen' nemen (= AANVALLEND/CONCURREEREND). De juf in kwestie reageert VERDEDIGEND: zij vindt dat de jongen meer aankan, en profiteert van de compensatiemaatregelen.
  - » Je zit duidelijk beide in tegen-gedrag.
  - » De leerkracht gaat best over naar de samen-kant.
  - » Misschien is het niet slecht om aan te geven aan de ouder: ik voel me eigenlijk niet comfortabel bij het feit dat we geen contact meer hebben sinds ons gesprek, kunnen we dit even bespreken?
- De kans bestaat dat je al een voorgeschiedenis met ouders hebt. Dat bepaalt uiteraard mee je communicatie. Ook hier is het toch belangrijk van eens te proberen een andere positie in te nemen.
- Het gaat er om dat je als leerkracht de intentie hebt om bij een gesprek met ouders samen tot een oplossing te komen. Vanuit die intentie verander je af en toe van positie, met als doel om het gesprek in goede banen te leiden.
- Je persoonlijkheid (bvb. ad rem) is op dat moment minder belangrijk dan je professionaliteit als leerkracht.

- Ook je allergieën voor bepaalde eigenschappen, communicatiestijlen, ... spelen mee en zijn zeer persoonlijk (zie hieronder).

5. KERNKWADRANTEN

Materiaal

Bijlage 6: uitleg kernkwadranten (14 keer).

Bijlage 7: Blad met twee lege kernkwadranten (14 keer).

Timing

Uitleg + invullen: 10 minuten (17u 30 - 17u35)

Kernkwadranten zijn belangrijk, omdat we vaak 'allergisch' reageren op dezelfde zaken. Het is niet onbelangrijk om je eigen allergieën te kennen als je in communicatie gaat. Deze oefening kan daarbij helpen.

Individuele oefening:

- Neem je positieve / negatieve er terug bij. Probeer je valkuil en allergie in te vullen (eventueel met behulp van de lijst).

Wie wil mag hier nog iets over vertellen.

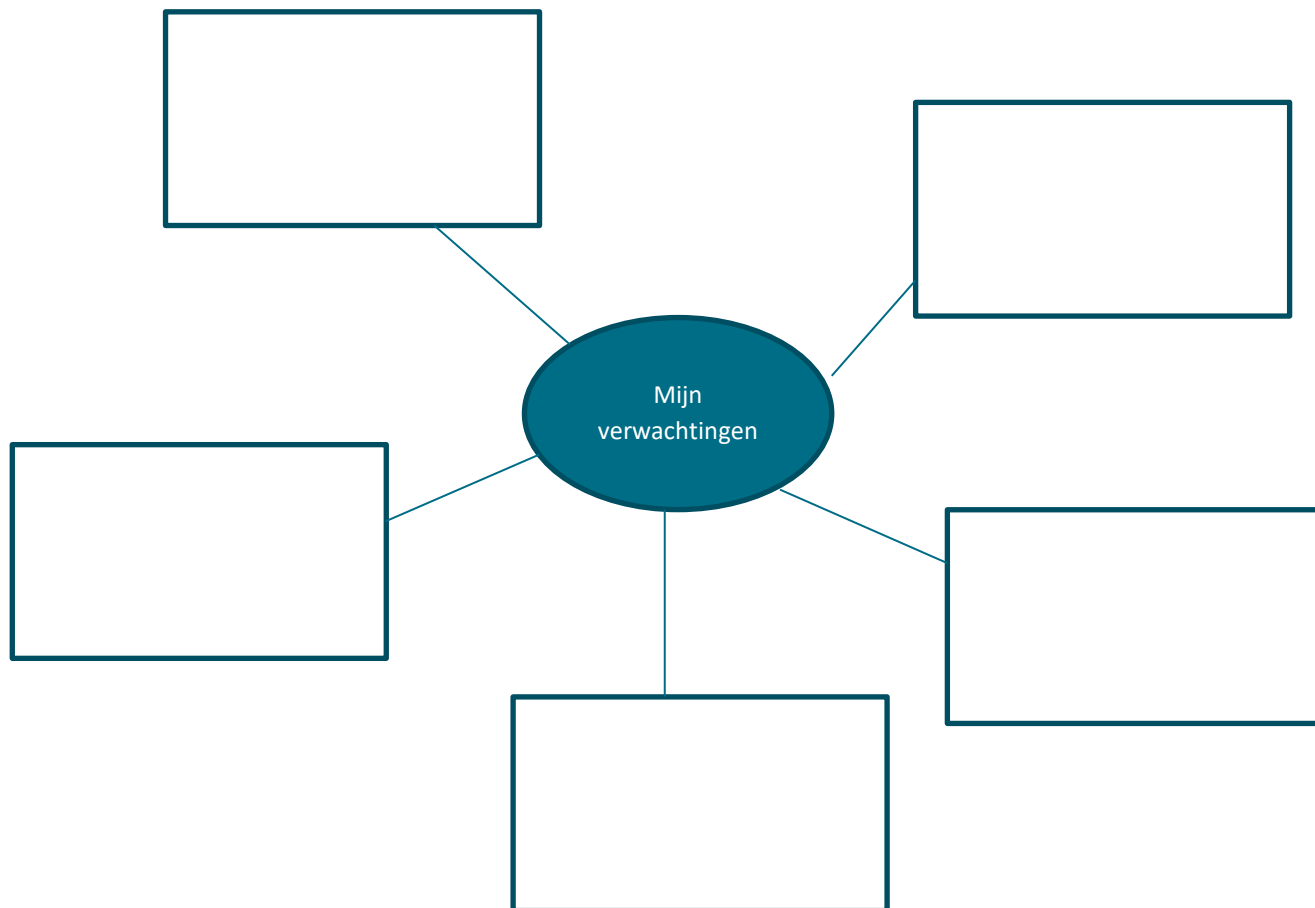
Kwaliteit: optimistisch

Valkuil: naïef

Uitdaging: realistisch zijn, zonder optimisme te verliezen

Allergie: pessimisme

BIJLAGE 1

BIJLAGE 2

De zelftest

In deze vragenlijst beschrijft u hoe u zich opstelt in sociale relaties. Het invullen gaat het helderst wanneer u één bepaalde relatie van uzelf voor ogen hebt, bijvoorbeeld een bepaalde relatie op uw werk. Maak dus vooral een keuze hierin. Lees daarna de hierna volgende lijst van interpersoonlijke gedragsvormen door en omcirkel de cijfers voor de stellingen die een goede typering geven van uw opstelling in de gekozen relatie. Achter de lijst vindt u een sleutel waarmee u uw scores op de verschillende gedragstypen kunt bepalen.

1	ik kan opdrachten geven
2	ik kan voor mijzelf zorgen
3	ik ben hartelijk en begripvol
4	ik bewonder en imiteer anderen
5	ik ben het met iedereen eens
6	ik schaam me voor zichzelf
7	ik ben erg bezorgd om bevestiging te krijgen
8	ik geef altijd advies
9	ik ben verbitterd
10	ik heb een ruim hart en ben onbaatzuchtig
11	ik ben opschepperig
12	ik ben zakelijk
13	ik kan streng zijn wanneer dat nodig is
14	ik ben koud en zonder gevoel
15	ik kan klagen wanneer dat nodig is
16	ik ben samenwerkingsgezind
17	ik ben klagerig
18	ik ben kritisch op anderen
19	ik kan gehoorzamen
20	ik ben wreed en onhartelijk
21	ik ben afhankelijk
22	ik ben dictatoriaal
23	ik ben dominerend
24	ik ben er sterk op uit om met anderen goed overweg te kunnen
25	ik moedig anderen aan
26	ik heb er plezier in voor anderen te zorgen
27	ik ben vastberaden maar rechtvaardig
28	ik ben aan één stuk door vriendelijk
29	ik ben mild ten aanzien van een fout
30	ik ben een goede leider
31	ik ben dankbaar
32	ik ben behulpzaam
33	ik kan fouten van anderen niet verdragen

34	ik ben onafhankelijk
35	ik houd van verantwoordelijkheid
36	ik heb gebrek aan zelfvertrouwen
37	ik laat anderen besluiten nemen
38	ik vind iedereen aardig
39	ik houd ervan om verzorgd te worden
40	ik baas over anderen
41	ik ben zachtmoedig
42	ik ben bescheiden
43	ik gehoorzaam te bereidwillig
44	ik ben overbeschermend
45	ik ben vaak onvriendelijk
46	ik word door anderen gerespecteerd
47	ik rebelleer tegen van alles
48	ik ben gepikeerd wanneer een ander de baas over mij speelt
49	ik ben assertief en vertrouwend op zichzelf
50	ik ben sarcastisch
51	ik ben verlegen
52	ik ben egoïstisch
53	ik ben sceptisch, twijfelzuchtig
54	ik ben open en direct
55	ik ben koppig
56	ik ben te gemakkelijk te beïnvloeden door anderen
57	ik denk slechts aan mijzelf
58	ik ben toegeeflijk aan anderen
59	ik ben lichtgeraakt en makkelijk gekwetst
60	ik probeer ieder te troosten en te bemoedigen
61	ik geef gewoonlijk toe
62	ik ben vol respect voor gezag
63	ik wil dat ieder mij sympathiek vindt
64	ik zal ieder geloven

BIJLAGE 3

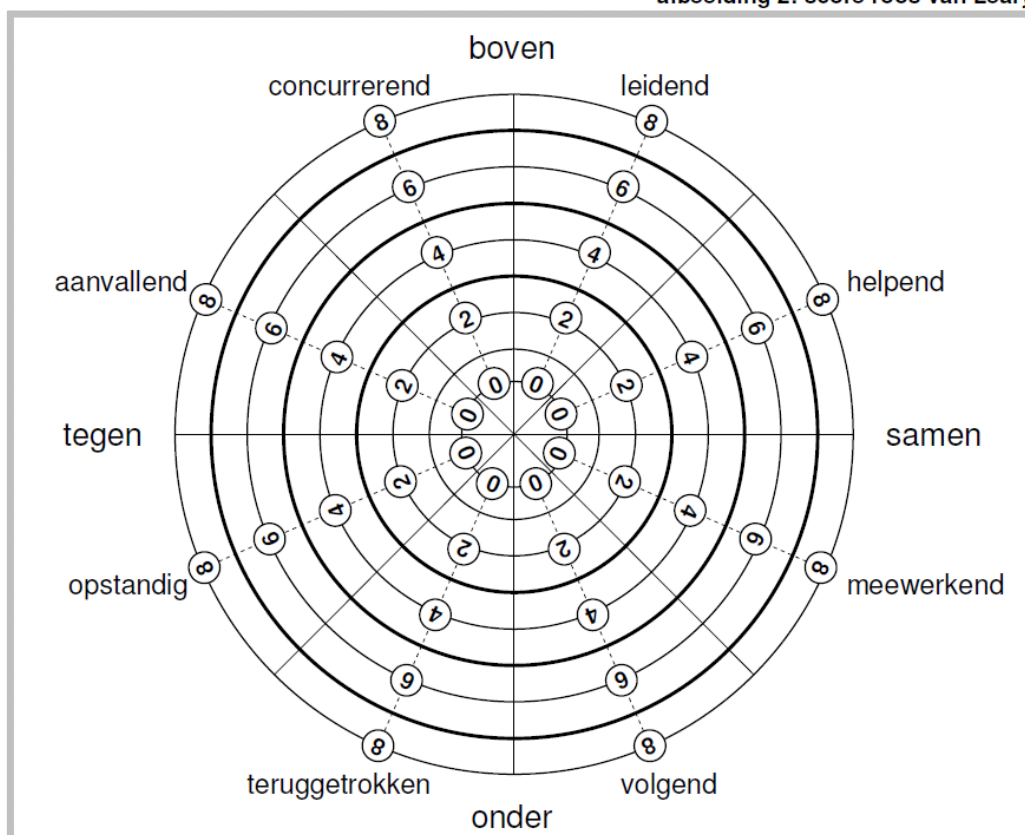
Bepalen van uw score

In de tabel hierover staat welke zinnen bij welk van de acht gedragstypen hoort. Tel aan de hand van deze sleutel op hoeveel zinnen u van elk gedragstype heeft omcirkeld. Dat is uw score per type.

Gedragstype	Bijbehorende stellingen								Uw score
leidend	1	8	22	23	30	35	40	46	
helpend	10	25	26	29	32	44	58	60	
meewerkend	3	5	16	24	28	38	56	63	
volgend	4	7	21	31	37	39	62	64	
teruggetrokken	6	19	36	41	42	43	51	61	
opstandig	9	15	17	47	48	53	55	59	
aanvallend	13	18	20	27	33	45	50	54	
concurrerend	2	11	12	14	34	49	52	57	

U kunt uw score grafisch in beeld brengen door in de roos van Leary (afbeelding 2) uw scores aan te geven op de assen. Verbind daarna de scores met elkaar tot een spindigram.

afbeelding 2: score roos van Leary

Bijlage 4

Uit sociaalwetenschappelijke onderzoeken naar menselijke relaties komen twee hoofddimensies naar voren: een dimensie rond controle, invloed en dominantie en een dimensie rond intimiteit en affectie. Dat wil zeggen: wanneer mensen met elkaar omgaan, speelt er enerzijds steeds iets van macht en invloed of het ontbreken daarvan en anderzijds iets van persoonlijke afstand of nabijheid.

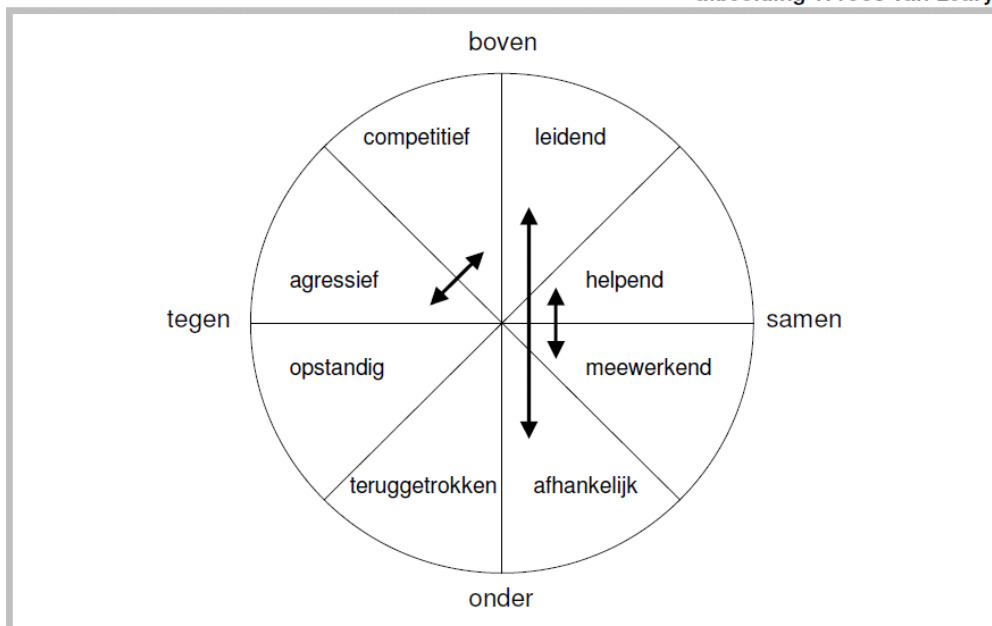
De eerste dimensie betreft de mate waarin mensen invloed op elkaar uitoefenen. Aan het ene uiterste van deze dimensie vinden we 'veel invloed' (macht, overheersing, dominantie), aan het andere uiterste 'weinig invloed' (volgzaamheid, onderwerping). De invloedsverdeling tussen gesprekspartners kan dan ook verschillende vormen aannemen. Wanneer de invloedsverdeling gelijk is, spreken we van een symmetrische relatie. Wanneer ze ongelijk is van een complementaire relatie.

De tweede dimensie betreft de vraag naar hoe persoonlijk of afstandelijk de betrokkenen met elkaar omgaan. Op deze dimensie gaat het meer om vragen van samenwerking of tegenwerking, sympathie of antipathie, affectie of afwijzing en alle varianten hiertussen. Aan het ene uiterste van de samenwerkingskant plaatsen we coöperatieve gedragingen als ondersteunen, helpen en assisteren; aan het andere uiterste allerlei gedragingen die juist afstand scheppen en tegenwerking impliceren.

Gaat de eerstgenoemde dimensie over de thematiek 'boven of onder', de tweede dimensie gaat over 'dichtbij of veraf' ofwel 'samen of tegen'. Leary heeft zijn model gebaseerd op deze twee dimensies: de 'boven-onder' dimensie tekent hij verticaal, de 'tegen-samen' dimensie horizontaal. Met dit model kunnen we symmetrische en complementaire interacties beter aangeven. In principe zijn heel wat symmetrische en complementaire interacties denkbaar:

- Telkens wanneer gedrag uit een bepaalde sector, zeg leidend gedrag of agressief gedrag, beantwoord wordt met gelijksoortig gedrag, dus met eveneens leidend of agressief gedrag, is dit een symmetrische interactie.
- Telkens wanneer gedrag uit een bepaalde sector, bijvoorbeeld weer leidend of agressief gedrag, beantwoord wordt met gedrag uit de tegenoverliggende sector in de andere cirkelhelpt, dus met afhankelijk of met opstandig gedrag, is dit een complementaire interactie. In afbeelding 1 is de roos van Leary weergegeven, inclusief de mogelijke complementaire interacties.

afbeelding 1: roos van Leary

Uit onderzoek is gebleken dat de volgende complementaire patronen veruit het meest voorkomen in groepen:

- Leidend-afhankelijk en omgekeerd: afhankelijk-leidend.
- Helpend-meewerkend en omgekeerd: meewerkend-helpend.
- Competitief-agressief en omgekeerd: agressief-competitief.

Wat betreft symmetrie komen de volgende patronen in groepen het meest voor:

- Meewerkend-meewerkend ('samen'- 'samen').
- Afhankelijk-afhankelijk ('samen'- 'samen').
- Agressief-agressief ('tegen'- 'tegen').
- Competitief-competitief ('tegen'- 'tegen').

Met andere woorden: 'samen'-gedrag van de een wordt meestal beantwoord met 'samen'-gedrag van de ander. 'Tegen'-gedrag van de een roept meestal nieuw 'tegen'-gedrag op.

Interpretatie van uw score

De segmenten in de rechterhelft van de cirkel geven aan in hoeverre u uzelf beschreven hebt als samenwerkend; de segmenten in de linkerhelft als vijandig of tegenwerkend. De segmenten in de bovenste helft van de cirkel geven aan in hoeverre u uzelf omschreven heeft als dominant; de segmenten in de onderste helft als volgzaam. Als u veel vragen heeft omcirkeld, dan kan dat duiden op openheid: u bent bereid veel van uzelf te laten zien. Twintig tot dertig vragen omcirkelen, is het gemiddelde. Hoge scores (7, 8) kunnen duiden op een sterke mate van zelfkritiek.

Boven-Samen: leidend

- Zelfdefinitie: ik ben sterker, beter dan jij; Ik overzie het.
- Definitie van de ander: jij bent zwak en hulpbehoevend.
- Relatiedefinitie: jij moet naar mij luisteren.

Samen-Boven: helpend

- Zelfdefinitie: ik ben evenwichtig, betrouwbaar en sympathiek.
- Definitie van de ander: jij bent ook evenwichtig en sympathiek.
- Relatiedefinitie: wij mogen elkaar graag.

Samen-Onder: meewerkend

- Zelfdefinitie: ik ben vriendelijk, aardig en meegaand.
- Definitie van de ander: jij bent ook vriendelijk en aardig.
- Relatiedefinitie: zeg maar wat je wilt; ik ben tot alles bereid.

Onder-Samen: volgend

- Zelfdefinitie: ik ben zwak en gewillig, ik heb hulp nodig.
- Definitie van de ander: jij bent steviger dan ik.
- Relatiedefinitie: jij moet mij helpen en leiding geven.

Onder-Tegen: teruggetrokken

- Zelfdefinitie: ik doe alles verkeerd, het is mijn eigen schuld.
- Definitie van de ander: jij bent bedreigend.
- Relatiedefinitie: bemoei je maar niet met mij.

Tegen-Onder: opstandig

- Zelfdefinitie: ik ben anders dan anderen, ik heb niemand nodig.
- Definitie van de ander: jij bent onbetrouwbaar, jij mag mij niet.
- Relatiedefinitie: verwerp me, haat me maar.

Tegen-Boven: aanvallend

- Zelfdefinitie: ik ben kwaad, bedreigend.
- Definitie van de ander: jij bent vijandig en machteloos.
- Relatiedefinitie: wees bang voor mij.

Boven-Tegen: concurrerend

- Zelfdefinitie: ik ben beter dan wie ook, ik vertrouw alleen op mezelf.
- Definitie van de ander: jij bent vijandig en zwak.
- Relatiedefinitie: kijk naar mij en voel je minderwaardig.

BIJLAGE 5

Bedenk / herinner een situatie waarin de communicatie met een ouder niet optimaal verliep.

Casus:

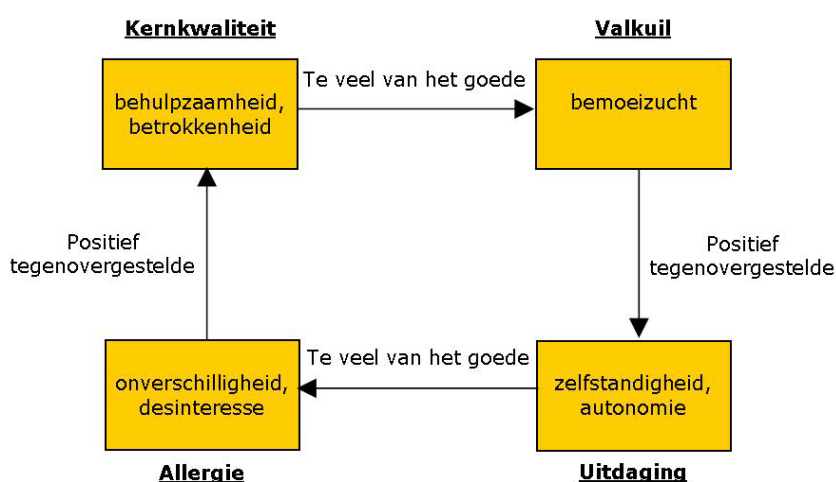
Probeer volgende vragen te beantwoorden:

- Waar staat de ouder op de roos

- Waar staat de leerkracht op de roos

- Waar had de leerkracht zich op de roos kunnen zetten om het gesprek te keren

- Als we naar de relatiewens kijken, wat wil de leerkracht / ouder eigenlijk zeggen

BIJLAGE 6

Kernkwadranten-model. Dit model is een model dat eigenschappen, leerpunten en gevoeligheden in kaart brengt. Het is een hulpmiddel voor zelfinzicht en het omschrijven van ontwikkelpunten.

Je kan op elke plek in het schema beginnen. Als je goed weet waar je een hekel aan hebt, maar het moeilijk hebt om je eigen kernkwaliteit te benoemen kan je het schema ook gebruiken.

Bron: <http://peterdecock.nl/wp-content/uploads/2009/04/Kernkwadranten.jpg>

Een lijst van mogelijke kernkwadranten

Kwaliteit	Valkuil	Uitdaging	Allergie
Daadkracht	Drammerigheid	Geduld	Passiviteit /Luiheid
Behulpzaamheid	Bemoeizucht	Zelfstandigheid	Afstandelijkheid
Relativeringsvermogen	Lichtzinnigheid	Serieus zijn	Zwaarmoedigheid
Spontaniteit	Wispelturigheid	Consequent zijn	Rechtlijnigheid / Rigide

Flexibiliteit	Met alle winden meewaaien	Standvastigheid	Starheid
Accuratesse	Pietluttigheid	Creativiteit	Warrigheid
Durf	Overmoedigheid	Voorzichtigheid	Geremdheid
Toegankelijk	Kernloos /Beïnvloedbaar/ Meeloper/Onbeschermd	Begrenzen/ Beslistheid/ Onafhankelijk	Ontoegankelijk/ Gesloten / Rigide
Openhartig	Ondoordacht	Diplomatie	Geen vertrouwen in anderen
Toegewijd / Gedreven	Oogkleppen	Relativerend	Oppervlakkig
Oog voor het grote geheel	Betweter	Relativeringsvermogen	Passief / Onverschillig / Terughoudend
Inlevingsvermogen	Overgevoelig / Overbezorgd	Humor / Afstand nemen	Anderen belachelijk maken / Asociaal / Gevoelloos
Bescheiden	Minderwaardig	Vertrouwen in mezelf / Moed	Overmoedig / Onbezonnen / Uitdagend
Moedig	Onrealistisch	Sober / Doelgericht	Asociaal / Dictator
Verdraagzaam	Over me heen laten lopen	Assertief	Zelfingenomen / Overmoedig

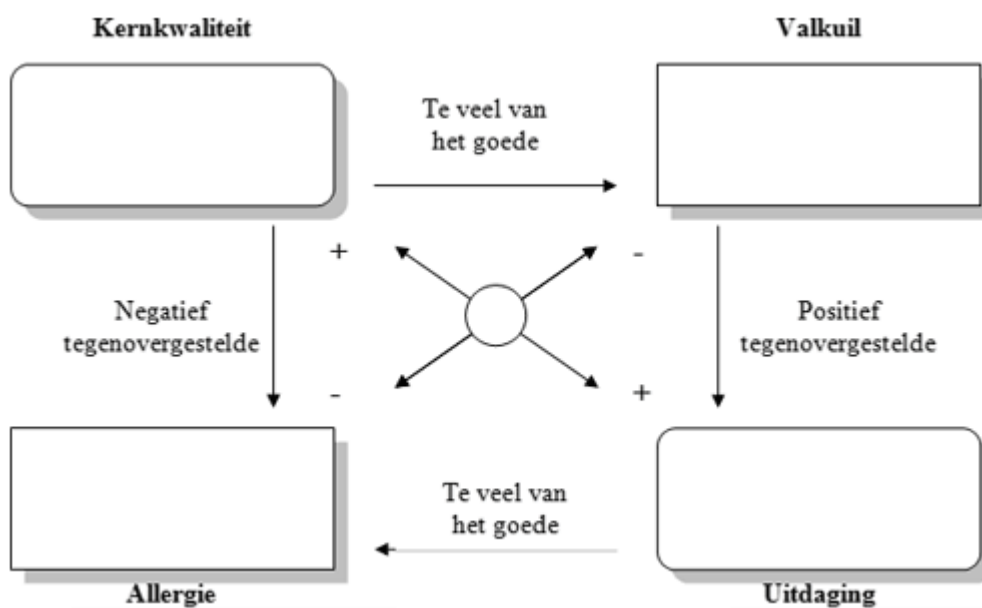
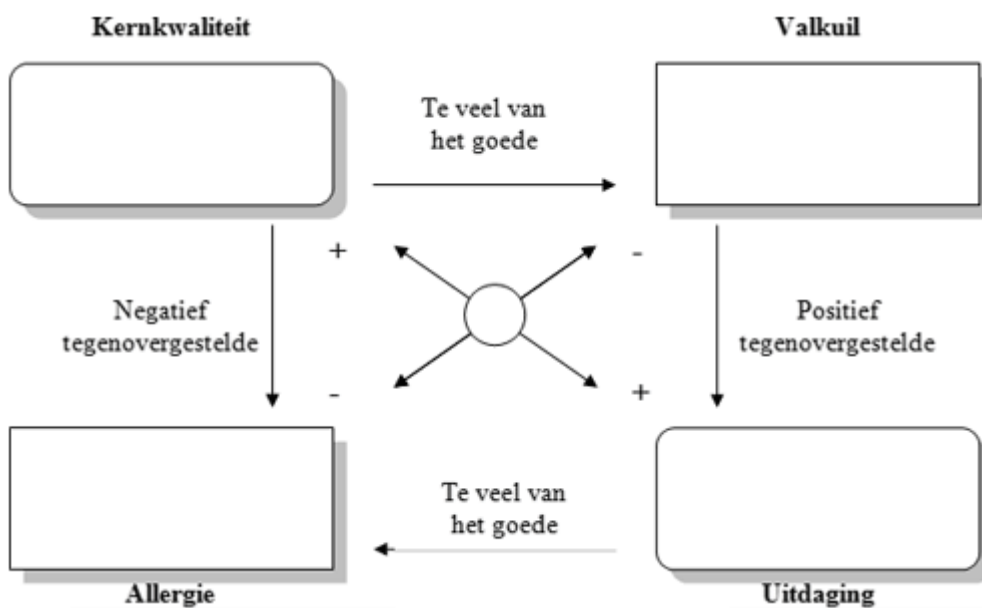
Energiek	Overactief	Rust / kunnen loslaten	Volgzaam / Lui / Passief
Gevoelig	Overgevoelig	Afstand kunnen nemen	Afstandelijkheid
Optimistisch	Naïef	Realiteitszin	Pessimistisch
Waakzaam	Achterdochtig	Vertrouwen geven	Te goedgevolvig / Naïef
Geduldig	Sloom, traag	Zin hebben in dingen	Doordrijven / Overactief
Rationeel	Intellectualistisch	Hart laten spreken	Overgevoelig
Gestructureerd	Star	Soepel	Te meegaand
Aanpassingsvermogen	Onderdanigheid	Initiatief	Dictatoriaal
Analytisch	Gevoelsarm	Gevoelig	Sentimenteel
Behoedzaamheid	Besluiteloosheid	Slagvaardigheid	Onbezonnenheid
Behulpzaam	Opoffering	Autonomie	Egoïsme
Bescheidenheid	Onzichtbaarheid	Profileren	Arrogant
Betrouwbaar	Saai	Innovatief	Arbitrair
Bondigheid	Ongenuanceerd	Tact	Langdradig

Consequent	Star	Flexibel	Met alle winden meedraaien
Creativiteit	Chaos	Discipline	Bureaucratie
Daadkracht	Drammerigheid	Geduld	Passiviteit
Diplomatie	Afstandelijkheid	Confronteren	Arrogantie
Empathie	Sentimenteel	Beschouwen	Afstandelijkheid
Enthousiasme	Impulsiviteit	Realisme	Pessimisme
Eerlijkheid	Botheid	Tact	Manipulatie
Flexibiliteit	Zwabberigheid	Standvastigheid	Dogmatisch
Gedrevenheid	Fanatisme	Nuchterheid	Passiviteit
Gedisciplineerd	Starheid	Flexibiliteit	Chaos
Geduldig	Passief	Daadkrachtig	Drammerig
Gehoorzaam	Slaafs	Autonoom	Eigenzinnig
Gereserveerdheid	Afstandelijkheid	Zelfverzekerdheid	Arrogant
Gevoeligheid	Opgefokt	Gereserveerdheid	Kilheid
Gul	Verkwistend	Verstandig	Kreterig

Improvisatie	Chaos	Doeltreffendheid	Onverbiddelijkheid
Inlevingsvermogen	Oppoffering	Loslaten	Nonchalance
Krachtig	Agressief	Terughoudend	Passief
Nauwkeurigheid	Perfectionisme	Flexibiliteit	Chaos
Nuchterheid	Afstandelijkheid	Meelevendheid	Zweverigheid
Ontvankelijkheid	Afwachtend	Stelling nemen	Ongenuanceerdheid
Optimistisch	Naïviteit	Alert	Pessimisme
Overtuigen	Fanatiek	Hulpvaardig	Laissez-faire
Realisme	Onverschilligheid	Openhartigheid	Naïviteit
Rust	Traagheid	Energiek	Opgefokt
Stiptheid	Opgefokt	Relaxedheid	Gemakzucht
Verantwoordelijkheid nemen	Overbelast raken	Hulp vragen	Slachtoffer
Verdraagzaamheid	Conflict vermijdend	Strijdlust	Ongenaakbaarheid
Vriendelijk	Braafheid	Lef	Genadeloosheid
Vrijgevig	Grenzeloos	Grenzen stellen	Egoïsme

Zelfstandig	Eenzaam	Teamwerk	Afhankelijk
Zelfverzekerd	Arrogant	Bescheiden	Middelmatig
Zorgvuldig	Pietluttigheid	Losheid	Nonchalance
Zorgzaamheid	Betutteling	Loslaten	Onverschilligheid

BIJLAGE 7

Bron: <http://managementsupport.nl/files/images/kernkwadranten.gif>

Niki De Bosschere

Niki.de.bosschere@samenlevingsopbouw.be

T 03 77 12 14 | M 0491 344 118

Afdeling Sint-Niklaas

Knaptandstraat 44 | 9100 Sint-Niklaas

T 03 777 12 14 | F 03 777 12 14